

سماونت ترویج و مشارکت مردمی
دفتر آموزش روستاییان

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهادسازندگی

تربیت

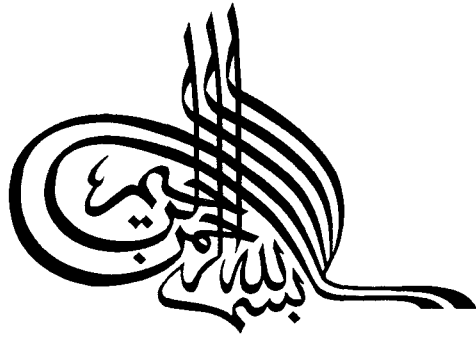
پرواربند

گوساله

پرورش
دام

استاندارد
مهارت
و آموزشی

کد آموزشی: ۲۱۰۳۰۳۲-۷۳

□ شناسنامه استاندارد آموزشی:

- عنوان دوره: تربیت پرواربندگوساله
- عنوان رشته: پرورش دام
- تهیه و تدوین: گروه آموزشهای فنی و حرفه‌ای غیررسمی - هسته کارشناسی برنامه‌ریزی آموزشی - درسی پرورش و اصلاح دام
- ناشر: معاونت ترویج و مشارکت مردمی - دفتر آموزش روستاییان
- تاریخ انتشار: بهار ۱۳۷۸
- نوبت چاپ: اول

این استاندارد آموزشی براساس اعلام نیاز معاونت امور دام - اداره کل پرورش و اصلاح دام تهیه و تدوین گردیده است.

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۴	۱- مقدمه
۵	۲- تعریف مفاهیم و اصطلاحات
۶	۳- تعریف دوره
۶	۴- مشخصات کلی دوره
۷	۵- هدفهای دوره
۱۱	۶- فرصت‌های شغلی
۱۱	۷- مخاطبین دوره (کارآموزان)
۱۲	۸- مربیان دوره
۱۲	۹- محتوای آموزشی دوره
۱۵	۱۰- فضاهای آموزشی
۱۵	۱۱- شرایط قبولی و اعطاء گواهینامه
۱۶	۱۲- جدول مهارتها و تواناییهای کارآموزان
۱۷	۱۳- جدول محتوای آموزشی و سرفصلها
	ضمیمه
	پرسشنامه‌های نظرخواهی از اساتید دارد آموزشی
۱	بخش اول: ویژه مربیان آموزشی
۲	بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره
۳	بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مقدمه

برگزاری دوره‌های آموزشی اعم از رسمی و غیررسمی هنگامی کارآمد و اثربخش خواهد بود که از اصول برنامه‌ریزی آموزشی پیروی کرده باشد. بدیهی است این امر موجب می‌گردد تمامی فعالیتهای آموزشی به سوی هدفهای دوره، همسو و متمرکز شوند به این جهت امروزه دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت برای دوره‌های آموزشی گوناگون «استانداردهای آموزشی» لازم را تدوین نموده و به کار می‌گیرند.

استانداردهای آموزشی حاوی مزایای فراوانی هستند به ویژه، یکسان سازی کمی و کیفی دوره‌ها در سطح کشور، تحقق بهتر و آسانتر تداوم یادگیری، برنامه‌ریزی منطقی‌تر دوره‌های آتی، میسر ساختن آموزش برنامه‌ریزی شده مادام‌العمر، تنظیم و پیش‌بینی دقیق بودجه و اعتبارات و بالاخره نظم بخشیدن به فعالیتهای آموزشی برنامه‌ریزان برخی از مزایای استانداردهای آموزشی است.

بنابراین، توجه مجریان دوره‌های آموزشی را به این نکته جلب می‌نماید که یکی از هدفهای عمده تهیه استاندارد آموزشی حاضر، کمک به سازماندهی منطقی فعالیتهای آنان در جنبه‌های اجرای دوره‌های آموزشی است. از این رو قبل از هرچیز ضروری است که برای هر یک از اجزای دوره‌های آموزشی، اصول و شرایط برگزاری آن را با مراجعه به استاندارد درک نمایند، سپس عملیات اجرایی خود را تنظیم کنند. امتیاز این امر آن است که تمامی زحمات و تلاشهای برگزارکنندگان از نظم لازم برخوردار شده و موفقیت آنان در انجام امور محوله تضمین خواهد شد. بدیهی است چنانچه یک دوره آموزشی چند بار در سال برگزار شود با به کارگیری استاندارد، می‌توان مطمئن شد که اجرای تمام دوره‌ها از نظر کمی و کیفی دارای استاندارد یکسان خواهند بود و عملیات برنامه‌ریزی تمامی دوره‌های بعدی نیز با اطمینان خاطر و بینش بهتری انجام خواهد شد.

مفاهیم و اصطلاحات

تعریف برخی از مفاهیم و اصطلاحات بکارگرفته شده در این استاندارد به شرح ذیل است:
پرواربندگوساله: به فردی گفته می‌شود که ضمن آشنایی از دانش فنی (مدیریت پرورش، تولید مثل، تغذیه، بهداشت)، مهارت‌های علمی و عملی لازم را جهت انجام عملیات اصولی پرواربندی گوساله بدست آورده باشد.

- **محتوای آموزشی**: مجموعه اطلاعات، دانش و مهارتهایی است که طی یک دوره آموزشی به مخاطبین (کارآموزان) ارائه می‌شود و هدف برنامه‌ریزان دوره آن است که این مجموعه اطلاعات و مهارتها را کارآموزان بخوبی و بطور صحیح بیاموزند.
حیطه شناختی: عبارتست از یادگیری آن بخش از محتوای آموزشی که عمدتاً جنبه نظری داشته و غالباً مستلزم تلاش و فعالیتهای ذهنی است که منجر به داشتن اطلاعات فنی کامل از محتوای آموزشی می‌شود.

حیطه مهارتی: عبارتست از قدرت به انجام درآوردن یک کار که به حرکات بدنی مشخص برای انجام یک فعالیت و عملکرد منظم مربوط می‌شود.

ارزشیابی تشخیصی (ارزشیابی ابتدای دوره): این نوع ارزشیابی آموخته‌های قبلی و تجارب کارآموزان را که لازمه یادگیری مطالب جدید است می‌سنجد و با این ارزشیابی مربی به نقطه شروع فعالیتهای آموزشی پی می‌برد.

ارزشیابی تکوینی (ارزشیابی حین دوره): این نوع ارزشیابی در جریان آموزش (حین اجراء دوره) انجام می‌گیرد.

ارزشیابی نهایی (پایان دوره): در پایان دوره از کارآموزان به شرح ذیل آزمون بعمل خواهد آمد:

- ۱- آزمون کتبی که بمنظور ارزیابی آموخته‌های کارآموزان در طول دوره بعمل می‌آید.
- ۲- آزمون عملی که برای ارزیابی میزان مهارت و تواناییهای کارآموزان درخصوص محتوای عملی دوره بعمل می‌آید.

تعریف دوره

دوره تربیت پرواربند گوساله؛ دوره‌ای است که طی آن کارآموزان ضمن شناخت دانش فنی (مدیریت، تغذیه، بهداشت)، مهارت‌های علمی و عملی لازم را جهت انجام عملیات اصولی پرواربندی گوساله فرا می‌گیرد.

مشخصات کلی دوره آموزشی

شرط شرکت در دوره	دامدار و یا شاغل بعنوان پرواربند گوساله علاقتمند به حرفه پرواربندی گوساله و اشتغال به این کار
مشخصات کارآموز	جنسیت: مرد و زن سطح سواد: حداقل خواندن و نوشتن برای شاغلین و حداقل پنجم ابتدایی برای علاقمندان به حرفه پرواربندی گوساله
مدت دوره	۱۵ روز
کل ساعات دوره	۶۰ ساعت [۲۴ ساعت نظری و ۳۶ ساعت عملی] روزانه ۴ ساعت
ظرفیت پذیرش هر دوره	حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر
شیوه اجراء	نظری و عملی - روزانه
کادر آموزشی	یک نفر کارشناس دامپروری برای تدریس نظری و عملی (دارای تجربه مفید در زمینه پرواربندی گوساله) یک نفر کارشناس دامپزشکی برای تدریس بیماریهای گوساله پرواری
شرایط قبولی کارآموز	کسب نمره حداقل ۱۴ (میانگین نمرات نظری و عملی) نداشتن غیبت بیش از $\frac{1}{8}$ کل ساعات دوره (بیش از ۱۲ ساعت غیبت موجه یا غیرموجه نداشته باشد)
کادر اجرایی	مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان - اداره ترویج شهرستان - مرکز آموزش روستاییان

هدفهای دوره

هدفهای اساسی دوره «تربیت پرواربندگوساله» به تفکیک عبارتند از:

۱- هدفهای اختصاصی

تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه پرواربندی به شیوه صنعتی و مدرن.

۲- هدفهای آموزشی

۱- ۲ هدف کلی: هدف کلی این دوره عبارت است از تربیت نیروی انسانی ماهر در زمینه پرواربندی گوساله در جنبه‌های شناختی و مهارتی.

۲- ۲ هدفهای جزئی: هدفهای آموزشی (جزئی) دوره برای ارتقاء سطح دانش و مهارت کارآموزان به شرح زیر است:

- کسب دانش در مورد اهمیت گوشت قرمز و نقش آن در تأمین نیاز پروتئین حیوانی جامعه.
- کسب دانش در مورد اهمیت و نقش اقتصادی - اجتماعی پرواربندی گوساله در تأمین نیازهای پروتئینی کشور.

- کسب دانش در زمینه ساختمانها و تأسیسات مورد نیاز یک واحد پرواربندی گوساله.
- کسب دانش و شناخت در مورد انبار کنسانتره، هانگار علوفه و سیلوی مورد نیاز، داروخانه، قرنطینه و سایر تأسیسات.

- کسب دانش در مورد اصول بهداشت دام پرواری و جایگاههای نگهداری آن.

- کسب دانش در مورد علائم ظاهری گوساله‌های سالم و بیمار.

- آشنایی با بیماریهای رایج در گوساله‌های پرواری.

- کسب دانش و مهارت در زمینه واکسیناسیون‌های ضروری.

- کسب دانش و مهارت در زمینه مبارزه با انگلهای داخلی و خارجی.

- کسب دانش و مهارت در مورد مواد شیمیایی و گندزا و نحوه کاربرد آن.

- کسب دانش و مهارت در زمینه سمپاشی و ضد عفونی جایگاهها و اماکن نگهداری دام.

- کسب دانش و مهارت در مورد اصول و شیوه‌های صحیح تغذیه گوساله‌های پرواری.

- کسب دانش در مورد آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش گوساله.
- کسب دانش در مورد نحوه هضم و جذب مواد غذایی.
- کسب دانش در مورد مشخصات علوفه‌ها و مواد کنسانتره‌ای مورد مصرف در تغذیه گوساله‌ها.
- کسب دانش و مهارت در مورد استفاده از سیلو در تغذیه گوساله‌های پرواری.
- کسب دانش در مورد نیاز غذایی گوساله‌ها در مراحل مختلف دوره پروار.
- کسب دانش و مهارت در زمینه روشهای تهیه جیره متعادل جهت تغذیه گوساله‌های پرواری.
- کسب شناخت در زمینه اختلالات مهم و رایج تغذیه‌ای در گوساله‌های پرواری.
- کسب دانش و مهارت در زمینه اصول و شیوه‌های افزایش بهره‌وری در واحدهای پرواربندی.
- کسب دانش در زمینه محاسبه هزینه‌های جاری و ثابت و محاسبه سود و زیان یک واحد پرواربندی.
- کسب آگاهی در مورد شرکت پشتیبانی و خدمات امور دام در ارتباط با واحدهای پرواربندی.
- کسب آگاهی در مورد شرایط و ضوابط دریافت تسهیلات اعتباری از بانک‌ها.
- ۲-۳ هدفهای رفتاری: در پایان دوره کارآموزان باید به تواناییهای ذیل نایل شوند:
  - اهمیت گوشت قرمز و نقش آن در تأمین نیاز پروتئین حیوانی جامعه را بیان کنند.
  - ارزش غذایی گوشت قرمز را بیان کنند.
  - در مورد سرانه گوشت مصرفی و کیفیت آن به منزله شاخص سلامت و توسعه اقتصادی جامعه توضیح دهند.
  - در ارتباط با تولید جهانی گوشت قرمز و سهم هر یک از کشورهای در تولید گوشت توضیح دهند.

- کشورهای عمده صادرکننده و واردکننده گوشت قرمز را نام ببرند.
- وضعیت تولید گوشت قرمز در ایران را بیان کنند.
- میزان سهم گوشت گاو و گوساله را در تولید کلی گوشت کشور بیان کنند.
- مصرف ظاهری و سرانه گوشت گاو و گوساله در ایران را بیان کنند.
- مصرف ظاهری و سرانه گوشت گاو و گوساله در ایران را با سایر کشورها مقایسه کنند.
- اهمیت و نقش اقتصادی - اجتماعی پروراندگی گوساله و تأثیر آن در تأمین نیازهای پروتئینی کشور را توضیح دهند.
- نواحی و مناطق عمده پروراندگی در کشور را نام ببرند.
- نقش جایگاه دام را در تأمین سلامتی و رشد مطلوب دامها بیان کنند.
- انواع جایگاههای باز، نیمه باز، و بسته را توضیح دهند.
- مزایا و معایب انواع جایگاهها (باز، بسته، نیمه باز) را بیان کنند.
- جایگاههای مسقف مورد نیاز جهت پروراندگی گوساله را توضیح دهند.
- جایگاههای غیرمسقف مورد نیاز جهت پروراندگی گوساله را توضیح دهند.
- در مورد انبار کنسانتره، هانگار علوفه و سیلوی مورد نیاز، داروخانه، قرنطینه و سایر تاسیسات لازم توضیح کامل ارائه دهند.
- خصوصیات نژادهای گوشتی خارجی را بشناسند و شرح دهند.
- خصوصیات نژادهای گوشتی بومی را شناخته و شرح دهند.
- گوساله های سالم و بیمار را از روی علائم ظاهری مشخص نمایند.
- اصول بهداشت پرور و پیشگیری از بیماریها را انجام دهند.
- بیماریهای رایج در گوساله های پروری را کنترل نمایند.
- واکسیناسیون های ضروری (تب برفکی، طاعون، شاربن و ...) را ضمن ارائه توضیح، عملاً انجام دهند.
- مبارزه با انگلهای داخلی و خارجی را انجام دهند.

- مواد شیمیایی و گندزدای مورد استفاده در دامداری را بنحو صحیح استفاده نمایند.
- عملیات سمپاشی و ضدعفونی جایگاه پرواربندی را انجام دهند.
- آناتومی و فیزیولوژی دستگاه گوارش گوساله‌ها را شرح دهند.
- نحوه هضم و جذب مواد غذایی را شرح دهند.
- مشخصات علوفه‌های خشبی و مواد کنسانتره‌ای مورد مصرف در تغذیه گوساله‌ها را بیان و به نحو صحیح مورد استفاده قرار دهند.
- استفاده از سیلو را در پروار به نحو صحیح انجام دهند.
- نیاز غذایی گوساله‌ها را در مراحل مختلف دوره پروار معین نمایند.
- روشهای تهیه جیره متعادل جهت تغذیه گوساله‌های پرواری را شرح دهند.
- اختلالات مهم و رایج تغذیه‌ای در گوساله‌های پرواری را توضیح داده و راههای کنترل آن را انجام دهند.
- شیوه‌های صحیح تهیه و تأمین گوساله جهت پروار (انتخاب گوساله، خرید و حمل دام به محل پرواربندی) را بطور کامل بیان نموده و اجراء نمایند.
- شیوه‌های صحیح عرضه دام پروار شده به بازار مصرف را انجام دهند.
- مناسبترین سن و وزن شروع و پایان دوره پروارگوساله‌ها در نژادهای مختلف را بیان کنند.
- قدرت پروار و تولید گوشت، کیفیت و کمیت لاشه و بازدهی غذای نژادهای مختلف را شرح دهند.
- نحوه محاسبه هزینه‌های جاری و ثابت و محاسبه سود و زیان یک واحد پرواربندی را انجام دهند.
- نحوه خدمات شرکت پشتیبانی و خدمات امور دام را در ارتباط با واحدهای پرواربندی توضیح دهند.
- شرایط و ضوابط دریافت تسهیلات اعتباری از بانک‌ها را بیان کنند.

فرصتهای شغلی

کارآموزان پس از گذراندن دوره آموزشی «تربیت پرواربندگوساله» قادر خواهند بود که از فرصتهای شغلی زیر استفاده کنند:

- ۱- کسب درآمد بیشتر از طریق پروارگوساله‌ها به شیوه اصولی و با بازدهی بهتر.
- ۲- ایجاد فرصت و کسب درآمد از این طریق برای افراد علاقمند به این حرفه.

مخاطبین دوره (کارآموزان)

در دوره آموزشی «تربیت پرواربندگوساله» کارآموز به کسانی اطلاق می‌گردد که حداقل شرایط ذیل را دارا باشند:

- الف - علاقمند به حرفه پرواربندی گوساله بوده و یا شاغل در این حرفه باشند.
- ب - سواد آنها برای پرواربندان شاغل حداقل در حد خواندن و نوشتن و برای غیرشاغلین علاقمند به این حرفه پایان دوره ابتدایی باشد.
- ج - سن آنها کمتر از ۱۸ سال نباشد.

● یادآوری ۱: تعداد کارآموزان برای تشکیل و برگزاری هر دوره باید حداقل ۱۵ و حداکثر ۲۰ نفر باشد.

● یادآوری ۲: برای شرکت در این دوره تمامی افراد بومی واجد شرایط منطقه می‌توانند شرکت نمایند اما مروجین امور دام، شاغلین بخش (بویژه کسانی که دوره‌های ترویجی را گذرانده باشند) و فارغ‌التحصیلان شاخه کار دانش و دبیرستانهای فنی و حرفه‌ای امور دام جهاد در اولویت قرار دارند.

● یادآوری ۳: در بین متقاضیان غیرشاغل و واجد شرایط اولویت اول با فارغ‌التحصیلان دوره‌های آموزش روستاییان می‌باشد.

مربیان دوره

مربیان دوره آموزشی «تربیت پرواربند گوساله» کسانی هستند که:

- در زمینه پرواربندی گوساله دارای تجارب کافی باشند (حداقل ۲ سال)

- از عهده تدریس محتوای آموزش نظری و عملی دوره برآیند.

- تحصیلات آنان حداقل در حد کارشناسی باشد.

• یادآوری ۱: تشخیص صلاحیت علمی مربیان از طریق دستورالعملهای صادر

شده از سوی دفتر آموزش روستاییان وزارت جهادسازندگی صورت می‌گیرد.

• یادآوری ۲: در تدریس دوره اولویت با مربیانی است که دوره‌های ویژه تربیت

مربی را گذرانده باشند.

• یادآوری ۳: برای تدریس دوره، استفاده از ۲ مربی به شرح زیر ضروری و

الزامی است.

- کارشناس دامپروری برای تدریس محتوای نظری و عملی دوره

- کارشناس دامپزشکی برای تدریس بیماریهای مرتبط با پرواربندی

گوساله

محتوای آموزشی دوره

محتوای دوره آموزشی «تربیت پرواربند گوساله»، مجموعاً ۶۰ ساعت است که ۲۴

ساعت آن به آموزش نظری و ۳۶ ساعت به آموزش عملی اختصاص دارد. در این دوره

روزانه ۴ ساعت تدریس صورت می‌گیرد که مجموعاً طول دوره ۱۵ روز خواهد شد.

محتوای آموزشی دوره به تفکیک محتوای نظری، عملی و نظری/عملی (توأم) به شرح زیر

است:

۱- محتوای نظری دوره

محتوای نظری دوره مجموعاً ۱۲/۵ ساعت از دوره را به خود اختصاص داده است که

شامل سرفصلهای زیر می‌باشد:

ارزش غذایی گوشت قرمز [نیم ساعت]، سرانه گوشت مصرفی و کیفیت آن بمنزله شاخص سلامت و توسعه اقتصادی جامعه، تولید جهانی گوشت قرمز و سهم هریک از کشورها در تولید [نیم ساعت]، کشورهای عمده صادر و واردکننده گوشت قرمز، وضعیت تولید گوشت قرمز در ایران و سهم گوشت گاو و گوساله از این میزان تولید [نیم ساعت]، مصرف ظاهری و سرانه گوشت گاو و گوساله در ایران و مقایسه آن با سایر کشورها [نیم ساعت]، اهمیت و نقش اقتصادی - اجتماعی پرواریندی گوساله در تامین نیازهای پروتئینی کشور [یک ساعت]، نقش جایگاه در تامین سلامتی و رشد مطلوب دامها [نیم ساعت]، جایگاههای مسقف و غیرمسقف موردنیاز [نیم ساعت]، اصول بهداشت دام و پیشگیری از بیماریها، بیماریهای رایج در گوساله‌های پرواری [یک ساعت]، نحوه هضم و جذب مواد غذایی [نیم ساعت]، استفاده از سیلو در تغذیه گوساله‌های پرواری [نیم ساعت]، اختلالات مهم و رایج تغذیه‌ای در گوساله‌های پرواری، شیوه‌های صحیح عرضه دام‌های پروار شده به بازار مصرف [یک ساعت]، مناسبترین سن و وزن شروع و پایان دوره پروار گوساله‌ها در نژادهای مختلف [نیم ساعت]، نحوه محاسبه هزینه‌های جاری و ثابت و محاسبه سود و زیان یک واحد پرواریندی [دو ساعت]، آشنایی با شرکت پشتیبانی و خدمات امور دام در ارتباط با واحدهای پرواریندی [نیم ساعت]، آشنایی با شرایط و ضوابط دریافت تسهیلات اعتباری از بانکها [نیم ساعت].

۲- محتوای عملی دوره

محتوای عملی فقط ۲ ساعت از دوره را به خود اختصاص داده است که شامل سرفصل زیر می‌باشد:

انواع جایگاههای باز، نیمه‌باز و بسته و مزایا و معایب آنها [دو ساعت].

۳- محتوای نظری و عملی (توأم) دوره

محتوای نظری و عملی مجموعاً ۱۱/۵ ساعت نظری و ۳۴ ساعت عملی را به خود

اختصاص داده است. سرفصلهای این بخش می‌بایستی هم بصورت نظری و هم عملی تدریس شوند. سرفصلهای مربوطه به شرح ذیل است:

- انبار کنسانتره، هانگار علوفه و سیلوی موردنیاز، داروخانه، بیمارستان، قرنطینه و سایر تأسیسات [ن = یک ساعت و ع = دو ساعت]*

- نژادهای خارجی (هلشتاین، بران سوئیس، جرسی) [ن = یک ساعت و ع = دو ساعت]

- نژادهای بومی (سرابی، گلپایگانی، سیستانی) [ن = یک ساعت و ع = دو ساعت]

- علائم ظاهری گوساله‌های سالم و بیمار [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- واکسیناسیونهای ضروری (تب برفکی، طاعون، شاربن و...) [ن = نیم ساعت و ع =

چهار ساعت]

- مبارزه با انگلهای داخلی و خارجی [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- آشنایی با مواد شیمیایی و گندزدا [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- سم‌پاشی و ضد عفونی جایگاهها و اماکن نگهداری دام [ن = یک ساعت و ع = چهار ساعت]

- آناتومی و فیزیولوژی دستگاد گوارش گوساله‌ها [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- مشخصات علوفه‌های خشبی و مواد کنسانتره‌ای مورد مصرف در تغذیه گوساله‌ها [ن =

نیم ساعت و ع = چهار ساعت]

- نیاز غذایی گوساله‌ها در مراحل مختلف دوره پروار [ن = نیم ساعت و ع = دو ساعت]

- روشهای تهیه جیره متعادل جهت تغذیه گوساله‌های پرواری [ن = یک ساعت و ع = یک

ساعت]

- شیوه‌های صحیح تهیه و تأمین گوساله جهت پروار (انتخاب گوساله، خرید و حمل دام

به محل پرواربندی) [ن = یک ساعت و ع = سه ساعت]

- قدرت پروار و تولید گوشت، کیفیت و کمیت لاشه و بازده غذایی نژادهای مختلف [ن =

*. ن = نظری و ع = عملی

یک و نیم ساعت وع = سه ساعت]

فضای آموزشی

فضای آموزشی (اعم از کلاس، عرصه، کارگاه کار عملی و ...) مورد نیاز این دوره باید در مرکز آموزش روستاییان استان و یا شهرستان تأمین گردد. چنانچه استانی دارای مرکز آموزش نباشد، می‌بایست از مکانهای مشابه (مطابق دستورالعملهای دفتر آموزش روستاییان) استفاده نماید.

● یادآوری: در هر صورت در زمینه فضای آموزشی دونگته حائز اهمیت است:

- فضای آموزشی باید با دستورالعملها و آئین‌نامه‌های دفتر آموزش روستاییان مطابقت داشته باشد.

- یکی از عوامل اساسی ارزیابی این دوره آموزشی کیفیت فضاهای آموزشی خواهد بود.

شرایط قبولی

کارآموزی پذیرفته شده نهایی شناخته می‌شوند که حائز شرایط ذیل باشند:

- ۱- میانگین نمرات درس عملی و نظری وی از ۱۴ کمتر نباشد.
- ۲- غیبت (موجه و غیرموجه) وی از $\frac{1}{5}$ کل ساعات دوره بیشتر نباشد.

اعطای گواهینامه

به کارآموزانی که این دوره را با موفقیت بگذرانند توسط مدیریت ترویج و مشارکت مردمی استان گواهینامه مهارت اعطاء خواهد شد.

فهرست مهارتها و تواناییهای کارآموزان (حیطه مهارتی و شناختی)

ردیف	عنوان	معدل
۱	شناخت ارزش غذایی گوشت قرمز، مقدار مصرف روزانه، وضعیت مصرف گوشت قرمز در کشور و مقایسه آن با خارج از کشور و اهمیت پرواربندی گوساله و نقش آن در تأمین گوشت قرمز مورد نیاز	۱۷
۲	شناخت انواع جایگاهها و تاسیسات موردنیاز در یک واحد پرواربندی و توانایی محاسبه مقدار فضای لازم جایگاه و انبارها	۱۷
۳	شناخت و تشخیص انواع نژادهای خارجی و ایرانی با توجه به توانایی تولیدی آنها	۱۷
۴	شناخت مواد شیمیایی و کاربرد آنها و توانایی انجام روشهای مختلف سمپاشی، مبارزه با انگلهای داخلی و خارجی، واکسیناسیون و شناخت بیماریهای رایج در گوساله و راههای پیشگیری آنها	۱۷
۵	شناخت و تشخیص قسمتهای مختلف دستگاه گوارش و آشنایی از فیزیولوژی هضم و جذب دستگاه گوارش، و توانایی انجام برنامه مطلوب تغذیه با مواد علوفه‌ای و کنسانتره‌ای و همچنین آشنایی با روشهای تهیه جیره متعادل	۱۸
۶	شناخت و توانایی بهره‌دهی نژادها، سنین مختلف پرواری، وزن شروع و پایان پرواری، توانایی انتخاب دام و شیوه‌های عرضه مناسب به بازار، محاسبه سود در پایان تولید و آشنایی با شرکت پشتیبانی امور دام و نحوه دریافت تسهیلات بانکی	۱۸
۷	شناخت اصول ایمنی و بهداشت کار پرواربندی و توانایی انجام موارد لازم	۱۸

استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت پروراند گوساله

رشته: پرورش دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تنوری	عملیات کارگاهی		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		زمان	تعداد	
۱	اهمیت گوشت قرمز و نقش آن در تامین نیاز پروتئین حیوانی جامعه ۱-۱ ارزش غذایی گوشت قرمز ۱-۲ سرانه گوشت مصرفی و کیفیت آن بمنزله شاخص سلامت و توسعه اقتصادی جامعه ۱-۳ تولید جهانی گوشت قرمز و سهم هریک از کشورها در تولید ۱-۴ کشورهای عمده صادرکننده و واردکننده گوشت قرمز ۱-۵ وضعیت تولید گوشت قرمز در ایران و سهم گوشت گاو و گوساله از این میزان تولید ۱-۶ مصرف ظاهری و سرانه گوشت گاو و گوساله در ایران و مقایسه آن با سایر کشورها ۱-۷ اهمیت و نقش اقتصادی - اجتماعی پروراندی گوساله در تامین نیازهای پروتئینی کشور ۱-۸ نواحی و مناطق عمده پروراندی در کشور	۲		تخته سفید، وایت برد، سلاید، اورهد، پوستر و ترانسپرانس
۲	آشنایی با ساختمانها و تاسیسات مورد نیاز یک واحد پروراندی گوساله ۲-۱ نقش جایگاه در تامین سلامتی و رشد مطلوب دامها ۲-۲ انواع جایگاههای باز، نیمه باز و بسته و مزایا و معایب آنها ۲-۳ جایگاههای مسقف مورد نیاز ۲-۴ جایگاههای غیرمسقف مورد نیاز ۲-۵ انبار کنسانتره، هانگار، علوفه و سیلوی مورد نیاز ۲-۶ داروخانه، قرنطینه و سایر تاسیسات	۴	کار در کارگاه عملیات پروراندی گوساله و عرصه مطابق راهنمای آموزش	تلویزیون، ویدئو، فیلم در خصوص تاسیسات پروراندی گوساله و ترجیحاً ماکت جایگاه استاندارد
۳	شناسایی انواع نژادهای گاو گوشتی و دو منظوره ۳-۱ نژادهای گوشتی دنیا ۳-۲ نژادهای دو منظوره دنیا ۳-۳ نژادهای ایرانی	۲		سلاید، پوستر آموزشی و فیلم ویدئویی
۴	آشنایی با اصول بهداشت دام ۴-۱ علائم ظاهری گوساله های سالم و بیمار ۴-۲ اصول بهداشت دام و پیشگیری از بیماریها ۴-۳ آشنایی با مواد شیمیایی و گندزدا ۴-۴ سم پاشی و ضد عفونی جایگاهها و اماکن نگهداری دام ۴-۵ واکسیناسیون های ضروری (تب برفکی، طاعون و ...)	۴	کار در کارگاه عملیات پروراندی گوساله	سلاید، پوستر آموزشی، فیلم ویدئویی در خصوص اصول بهداشت و نحوه فعالیت های پیشگیری و کنترل بیماریها، نمونه

استاندارد مهارت و آموزشی: تربیت پرواربند گوساله

رشته: پرورش دام

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	عملیات کارگاهی		زمان		نام و مشخصات وسایل و تجهیزات
		روز	ساعت	روز	ساعت	
۴-۶	بیماریهای رایج در گوساله‌های پرواری و راههای پیشگیری از آنها					مواد شیمیایی گندزدا مورد استفاده در دامدارها و همچنین سموم مورد استفاده رایج
۴-۷	مبارزه با انگل‌های داخلی و خارجی					
۵	اصول و شیوه‌های صحیح تغذیه گوساله‌های پرواری			۶	۱۰	پوستر آموزشی، لباس کار، چکمه، دستکش، چاقوی جراحی پنس و لوازم تشریح نمونه مواد کنسانتره‌ای دامی
۵-۱	تشریح و فیزیولوژی دستگاه گوارشی گوساله					جداول نیازمندیهای دام و آنالیز مواد غذایی
۵-۲	نحوه هضم و جذب مواد غذایی					
۵-۳	مشخصات علوفه‌های خشبی و مواد کنسانتره‌ای مورد مصرف در تغذیه گوساله‌ها					
۵-۴	استفاده از سیلو در تغذیه گوساله‌های پرواری					
۵-۵	احتیاجات غذایی گوساله در مراحل مختلف پرواری					
۵-۶	روشهای تهیه جیره متعادل جهت تغذیه گوساله‌های پرواری					
۵-۷	اختلالات مهم و رایج تغذیه‌ای در گوساله‌های پرواری					
۶	بررسی اصول شیوه‌های افزایش بهره‌وری در واحدهای پرواربندی			۴	۶	لباس کار، چکمه و وسایل و ابزار سوار نمودن دام جهت حمل و نقل
۶-۱	قدرت پرواری و تولید گوشت، کیفیت و کمیت لاشه و بازده غذایی نژادهای مختلف					
۶-۲	مناسبتین سن و وزن شروع و پایان دوره پرواری گوساله‌ها در نژادهای مختلف					
۶-۳	شیوه‌های صحیح تهیه و تامین گوساله جهت پروار (انتخاب - خرید و حمل و نقل)					
۶-۴	نحوه محاسبه هزینه‌های جاری و ثابت و محاسبه سود و زیان یک واحد پرواربندی					
۶-۵	آشنایی با شرکت پشتیبانی و خدماتی امور دام در ارتباط با واحدهای پرواربندی					
۶-۶	آشنایی با شرایط و ضوابط دریافت تسهیلات اعتباری از بانک‌ها					
۶-۷	اصول ایمنی و بهداشت کار پرواربندی					
۷	جمع			۲۴	۳۶	وسایل کمکهای اولیه

* برای انجام عملیات مربوط به فصل ۶ (شناخت کمیت و کیفیت لاشه و بازده آن) هماهنگی با کشتارگاه لازم است.

کد:

ضمیمه

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش اول: ویژه مربیان آموزشی

مربی گرامی، پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مربی:

عضو جهاد
غیر عضو جهاد

مدرک تحصیلی .....

سابقه تدریس $\frac{\text{داخل جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}{\text{خارج از جهاد} = \text{سال} \quad \square \quad \text{ماه} \quad \square}$ شهرستان محل خدمت: .....

۱- آیا مدت زمان پیش‌بینی شده در استاندارد برای ارائه سرفصلهای درسی مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بنویسید.

.....
.....

۲- آیا شروط پیشنهاد شده در استاندارد جهت شرکت کارآموزان مناسب و مقتضی بود؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد مرقوم فرمایید.

.....
.....

۳- بنظر شما آیا فرصتهای شغلی پیشنهاد شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگری که بنظرتان می‌رسد بیان فرمایید.

.....
.....

کد: .....

۴- بنظر شما آیا موارد و عناوین غیر ضروری در استاندارد (جدول مهارت و آموزشی) ملاحظه می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است ضمن بیان دلایل، شماره ردیف عناوین مذکور را ذکر نمایید. بله خیر

شماره ردیف	دلایل

۵- بنظر شما آیا در استاندارد واژه و اصطلاح غلط و یا دشوار و غیر مرسوم مشاهده می شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است واژه پیشنهادی را ارائه نمایید. بله خیر

شماره ردیف	واژه یا مفهوم نادرست	واژه یا مفهوم اصلاحی و پیشنهادی

۶- بطور کلی آیا در استاندارد جدول مهارت و آموزشی ضرورت دارد تغییرات (موردی - اساسی) انجام شود؟

در صورتیکه پاسخ مثبت است نظراتان را در جدول ذیل بنویسید. بله خیر

ردیف	عنوان توانایی و مطالب تئوری	کارگاه آموزشی	زمان		وسایل و تجهیزات
			نظری	عملی	

۷- آیا شرایط مربوط به میزان تجربه و تحصیلات مربیان برای تدریس در دوره آموزشی مناسب است؟

در صورتیکه پاسخ منفی است موارد دیگر را مرقوم فرمایید. بله خیر

۸- در صورتیکه نظرات و پیشنهاداتی دارید که می تواند ما را در بهبود برنامه های آموزشی کمک و یاری نماید آنرا مرقوم فرمایید.

آدرس: لطفاً پس از پاسخ به سئوالات، پرسشنامه را در اختیار مجری قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش دوم: ویژه کارآموزان دوره

کارآموز محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌ها یاری نمائید.

مشخصات:

میزان سواد: ..... شغل: .....
شهرستان یا روستای محل زندگی: .....

۱- تا چه حد مطالبی را که در طول این دوره، آموزش داده شد قبلاً می‌دانستید؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۲- موضوعات و مطالبی که در طول این دوره آموزش داده شد، تا چه اندازه در ارتباط با مسائل شغلتان بوده است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

۳- بنظر شما آیا وسایل و ابزار آموزشی بکارگرفته شده در طول دوره، کافی و مناسب بوده است؟

بله خیر

۴- آیا ساعات مربوط به انجام آموزشهای عملی برای یادگیری شما کافی بوده است؟

بله خیر

۵- آیا در طول این دوره، بازدید علمی داشته‌اید؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ مثبت است، لطفاً بفرمایید این بازدید برای شما تا چه اندازه مفید بود.

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

کد :

۶- اگر جهادسازندگی دوره دیگری را در ارتباط با شغلتان برگزار نماید آیا شما مایل هستید در آن دوره شرکت کنید؟

بله   خیر

۷- در صورتیکه پیشنهاد یا انتقادی در مورد اجرای دوره دارید آنرا بنویسید.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

لطفاً بعد از اینکه سئوالات را پاسخ دادید، پرسشنامه را در اختیار مجری دوره قرار دهید.

کد:

پرسشنامه نظرخواهی از استاندارد آموزشی

بخش سوم: ویژه مجریان آموزشی

مجری محترم پرسشنامه حاضر بمنظور گردآوری نظرات شما جهت بهبود شرایط آموزشی و اصلاح استانداردهای آموزشی تهیه شده است لطفاً با ارائه پاسخ دقیق ما را در جهت اصلاح کاستی‌های یاری نمائید.

مشخصات مجری:

مدرک تحصیلی: ..... رشته تحصیلی: .....

مسئولیت: ..... شهرستان محل خدمت: .....

۱ - بنظر شما میزان استقبال روستاییان، بهره‌برداران و تولیدکنندگان جهت ثبت‌نام در این دوره تا چه حد است؟

کم متوسط زیاد خیلی زیاد

در هر صورت دلایل آنرا مرقوم فرمایید.

.....
.....

۲ - بنظر شما آیا شرایط شرکت در دوره و مشخصات کارآموزان در استاندارد مناسب است؟

خیر بله

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید اضافه و یا حذف شود، بنویسید.

.....
.....

کد:

۳- بنظر شما آیا وسایل و تجهیزات آموزشی پیش بینی شده در استاندارد قابل دسترسی بوده است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است مواردی که باید مورد توجه برنامه ریزان آموزشی قرار گیرد را ذکر نمایید.

.....
.....

۴- بنظر شما آیا مشخصات کادر آموزشی (مربیان) پیش بینی شده در استاندارد مناسب است؟

بله خیر

در صورتیکه پاسخ منفی است دلایل آنرا بیان نمایید.

.....
.....

۵- لطفاً بفرمایید برای اجرای این دوره با چه مشکلاتی مواجه بودید؟

.....
.....
.....

۶- چنانچه پیشنهاد یا انتقادی در مورد هر یک از عناوین مندرج در استاندارد دارید مرقوم نمایید.

.....
.....
.....
.....

لطفاً بعد از تکمیل پرسشنامه آنرا به مدیریت ترویج و مشارکت مردمی (اداره آموزش روستایان)

عودت فرمایید.